

Arviointikertomus 2025

Vastaukset arviointikertomuksen havaintoihin ja suosituksiin

Toimielinten vastaukset

Hyvinvointijaos 1.9.2026 § 29

Tavoitetta 2.5. koskien, miten kunnan ja hyvinvointialueen välistä yhteistyötä ja toimintojen tehostamista voidaan jatkossa edistää?

Yhteistyötä voidaan vahvistaa hyödyntämällä olemassa olevia yhdyspintarakenteita sekä lisäämällä yhteistä suunnittelua, tiedonvaihtoa ja tavoitteiden asettamista. Kunnan asiantuntijat osallistuvat jo aktiivisesti hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yhteistyöryhmiin ja tätä toimintaa tulee jatkaa sekä kehittää edelleen.

Yhteistyön tehostamista tukevat erityisesti:

- yhteinen vuosittainen hyte-suunnittelu
- yhteisten tavoitteiden ja mittareiden määrittäminen
- hyvinvointitiedon säännöllinen käsittely
- yhteiset kehittämishankkeet
- järjestöjen vahvempi mukaan ottaminen yhdyspintatyöhön

Yhteisesti sovittujen tavoitteiden lisäksi molempien organisaatioiden on saatava tavoitteet myös palvelualueille konkreettisiksi toimenpiteiksi. Yhteistyön onnistumisessa on siis kyse sekä yhteisestä vuoropuhelusta että

	organisaatioiden sisäisestä johtamisesta ja viestinnästä.																																																																																																
Tavoitetta 2.2. koskien, miten kuntalaisten osallistumisen aktivointi on todennettavissa tavoitetason toteumaa koskevassa vastauksesta?	Mielenterveyden edistämiseen liittyvän osallistumisen aktivointia voidaan todentaa osallistujamäärillä, viestinnän tavoittavuudella sekä toimintaan osallistuneiden kokemuksilla. Mieliteko-hankkeen toimintoihin osallistumisen tilastointi ei onnistu kunnalta ilman hankkeen tekemää asiakaskyselyä. Tällaista tietoa kunnalla ei ole ollut käytettävissä, joten on käytetty välillisiä mittareita. Alla on esimerkkinä syksyllä 2025 toteutetun kaikkien Mieliteko-hankkeessa mukana olleiden kuntien yhteisen videokampanjan katseluluvut sosiaalisen median kanavissa 9.12.2025 mennessä. Kunnan nimi taulukossa tarkoittaa kyseisen kunnan tekemää videota. <table><tr><th>9.12.2025</th><th>Facebook</th><th>Instagram</th><th>LinkedIn</th><th>YouTube</th><th>Yhteensä</th></tr><tr><td>Suonenjoki</td><td>5642</td><td>2227</td><td>536</td><td>177</td><td>8582</td></tr><tr><td>Kiuruvesi</td><td>10529</td><td>1205</td><td>87</td><td>208</td><td>12029</td></tr><tr><td>Iisalmi</td><td>5950</td><td>1961</td><td>277</td><td>194</td><td>8382</td></tr><tr><td>Vesanto</td><td>5238</td><td>1101</td><td>64</td><td>93</td><td>6496</td></tr><tr><td>Rautalampi</td><td>8499</td><td>1695</td><td>52</td><td>218</td><td>10464</td></tr><tr><td>Keitele</td><td>5822</td><td>195</td><td>70</td><td>129</td><td>6216</td></tr><tr><td>Pielavesi</td><td>5625</td><td>2572</td><td>109</td><td>130</td><td>8436</td></tr><tr><td>Rautavaara</td><td>7192</td><td>1874</td><td>66</td><td>38</td><td>9170</td></tr><tr><td>Kuopio</td><td>6175</td><td>7322</td><td>104</td><td>390</td><td>13991</td></tr><tr><td>Leppävirta</td><td>7338</td><td>3232</td><td>179</td><td>144</td><td>10893</td></tr><tr><td>Siilinjärvi</td><td>4773</td><td>3989</td><td>61</td><td>16</td><td>8839</td></tr><tr><td>Varkaus</td><td>4541</td><td>139</td><td>52</td><td>185</td><td>4917</td></tr><tr><td>Vieremä</td><td>6065</td><td>3110</td><td>54</td><td>58</td><td>9287</td></tr><tr><td>Lapinlahti</td><td>5139</td><td>1757</td><td>81</td><td>7</td><td>6984</td></tr><tr><td>Yhteensä</td><td>88528</td><td>32379</td><td>1792</td><td>1987</td><td>124686</td></tr></table> Jatkossa toteutumisen arviointia voidaan vahvistaa seuraamalla: • tapahtumien ja toimintojen osallistujamääriä • viestinnän tavoittavuutta sekä • osallistujapalautteita	9.12.2025	Facebook	Instagram	LinkedIn	YouTube	Yhteensä	Suonenjoki	5642	2227	536	177	8582	Kiuruvesi	10529	1205	87	208	12029	Iisalmi	5950	1961	277	194	8382	Vesanto	5238	1101	64	93	6496	Rautalampi	8499	1695	52	218	10464	Keitele	5822	195	70	129	6216	Pielavesi	5625	2572	109	130	8436	Rautavaara	7192	1874	66	38	9170	Kuopio	6175	7322	104	390	13991	Leppävirta	7338	3232	179	144	10893	Siilinjärvi	4773	3989	61	16	8839	Varkaus	4541	139	52	185	4917	Vieremä	6065	3110	54	58	9287	Lapinlahti	5139	1757	81	7	6984	Yhteensä	88528	32379	1792	1987	124686
9.12.2025	Facebook	Instagram	LinkedIn	YouTube	Yhteensä																																																																																												
Suonenjoki	5642	2227	536	177	8582																																																																																												
Kiuruvesi	10529	1205	87	208	12029																																																																																												
Iisalmi	5950	1961	277	194	8382																																																																																												
Vesanto	5238	1101	64	93	6496																																																																																												
Rautalampi	8499	1695	52	218	10464																																																																																												
Keitele	5822	195	70	129	6216																																																																																												
Pielavesi	5625	2572	109	130	8436																																																																																												
Rautavaara	7192	1874	66	38	9170																																																																																												
Kuopio	6175	7322	104	390	13991																																																																																												
Leppävirta	7338	3232	179	144	10893																																																																																												
Siilinjärvi	4773	3989	61	16	8839																																																																																												
Varkaus	4541	139	52	185	4917																																																																																												
Vieremä	6065	3110	54	58	9287																																																																																												
Lapinlahti	5139	1757	81	7	6984																																																																																												
Yhteensä	88528	32379	1792	1987	124686																																																																																												
Voisiko hyvinvointijaos kordinoida kunnan, hyvinvointialueen ja kolmannen sektorin välistä yhteistyötä?	Hyvinvointijaoksen tehtäviin kuuluu jo nykyisen hallintosäännön mukaan kunnan, hyvinvointialueen ja kolmannen sektorin välisen yhteistyön koordinointi. Hyvinvointijaoksen toimivaltaan on hallintosäännössä kirjattu muun muassa, että jaos:																																																																																																

	• "koordinoi kunnassa tehtävää järjestöyhteistyötä sekä edistää kuntalaisten osallisuutta" (kohta 6) sekä • "koordinoi kunnan puolesta rajapintayhteistyötä hyvinvointialueen kanssa ja valmistelee kunnanhallitukselle rajapintayhteistyöhön liittyviä asioita" (kohta 8). Lisäksi hyvinvointijaoksen keskeisenä tehtävänä on koordinoida kunnassa tehtävää hyvinvoinnin edistämistyötä sekä seurata ja kehittää hyvinvoinnin edistämisen kokonaisuutta. Hyvinvointijaos toimii foorumina, jossa käsitellään hyvinvointitietoa, arvioidaan tavoitteiden toteutumista ja tehdään aloitteita kehittämistoimista. Operatiivinen yhteistyö kuuluu viranhaltijoille ja yhteistyöverkostoille, mutta hyvinvointijaos voi ohjata, seurata ja tukea yhteistyön kehittymistä. Hyviä keinoja tähän on mm. hyvinvointisuunnitelmien (sekä kunnan että hyvinvointialueen) tavoitteiden asettaminen ja tavoitteiden toteutumisen seuranta, avustusten jakoperusteiden ohjaaminen hyvinvointitavoitteita tukevaan suuntaan, kuntalaisten osallisuuden vahvistaminen sekä eri toimijoiden, kuuleminen hyvinvoinnin edistämiseen liittyvissä asioissa.
Miten kerätyt asiakaspalautteet näkyvät kunnan toiminnan kehittämisessä?	Asiakaspalautteita hyödynnetään palveluiden kehittämisessä sekä toiminnan suunnittelun tukena. Palautteiden perusteella voidaan tunnistaa kehittämiskohteita, arvioida palveluiden toimivuutta ja kohdentaa toimenpiteitä kuntalaisten tarpeiden mukaisesti. Esimerkkejä palautteiden hyödyntämisestä ovat osallistuvan budjetoinnin kuntalaisideoiden hyödyntäminen kunnan muissa kehittämishankkeissa, hyvinvointisuunnitelman valmistelu vuorovaikutteisesti kuntalaisten kanssa sekä erilaisten kyselyiden hyödyntäminen palveluiden kehittämisessä. Jatkossa

	palautteiden vaikutuksia voidaan tehdä näkyvämmiksi raportoimalla säännöllisesti, mitä toimenpiteitä palautteen perusteella on toteutettu.
--	---

Sivistyslautakunta 20.8.2026 § 56

Tavoitteessa 2.3. on tavoitetasona "Koulukiusaamiseen puuttamisen tehostaminen ja kiusaamisen ennaltaehkäisy". Tarkastuslautakunta kiinnitti huomiota, että mitattavaa tavoitetta ei ole asetettu. Onko tavoite ollut jonain aikaisempaan vuonna vai onko tavoite tulossa suunnitelmavuosille? Kyse on valtuustotason tärkeästä tavoitteesta, joka koskettaa laajalti kuntalaisen hyvinvointia.

Strategiset tavoitteet perustuvat kuntastrategiaan 2022–2025. Vuosittaisessa talousarviossa ei esitetä toimenpiteitä ja tavoitetasoja, joka vuosi kaikille tavoitteille. Strategisissa tavoitteissa ollut koulukiusaamista koskeva tavoite on ollut sivistyspalveluissa talousarviotavoitteena vuosina 2023 ja 2024.

Miten sivistyspalveluiden laatu ja vaikuttavuus näkyvät kuntalaisten hyvinvoinnissa?

Siilinjärvellä laadukkaat kasvatus- ja opetuspalvelut sekä vapaa-ajan toiminnot tukevat kuntalaisten arkea turvaamalla oppivelvollisten oppimisen, edistämällä sosiaalista toimintakykyä ja rakentamalla yhteisöllisyyttä sekä tarjoamalla kuntalaisille mahdollisuuden mielekkääseen vapaa-aikaan. Palveluiden vaikuttavuus näkyy arjessa konkreettisesti useilla eri tavoilla: Varhainen tuki ja osallisuus: Lapsille ja perheille suunnattu varhaiskasvatuksen palvelu- ja perheohjaus auttaa perheitä arjen haasteissa. Nuorten osallisuutta vahvistetaan muun muassa Lapsiparlamentin ja koulujen osallisuusmallien kautta. Koulujen yhteisöllisen opiskeluhaun keskeinen tehtävä on luoda mahdollisuuksia osallisuuteen kouluissa. Elämänlaatu ja elinvoima: Paikalliset kulttuuri- ja liikuntapalvelut ehkäisevät syrjäytymistä, lisäävät kuntalaisten yhteisöllisyyttä ja luovat Siilinjär-

	vestä viihtyisän paikan asua. Siilinjärvellä on käytössä valtakunnallinen Kaikukortti, mikä mahdollistaa taloudellisesti tiukassa tilanteessa olevien, yli 16-vuotiaiden mahdollisuuden saada maksuttomia pääsylippuja mm. konsertteihin, museoihin, liikuntapahtumiin ja kansalaisopistojen kursseille. Kuntalaiset näkevät kansalaisopiston tarjonnan kiinnostavana, koska opiskelijamäärä näyttää kasvavan vuosi vuodelta ja joka vuosi opisto saa satoja täysin uusia opiskelijoita. Sivistyspalvelut ovat yhteisiä hyvän arjen palveluita, joita myös tuotetaan yhteistyössä esimerkiksi järjestöjen ja hyvinvointialueen kanssa. Parhaimmillaan hyvin hoidetut sivistyspalvelut nostavat kunnan imagoa sekä houkuttelevat lisää asukkaita ja yhteisöjä kuntaan.
Mitä jatkotoimenpiteitä oppilas-hyvinvointi ja -terveyskyselyt aiheuttavat (esim. "Mitä sinulle kuuluu?" -kysely).	Opetuspalveluissa toteutetaan säännöllisesti useita erilaisia kyselyjä tai tutkimuksia, joilla mitataan oppilaiden hyvinvointia ja terveyttä (esimerkiksi valtakunnallinen kouluterveyskysely, Move-mittaukset, alueelliset hyvinvointikyselyt, paikalliset hyvinvointikyselyt Mitä sinulle kuuluu? -kysely ja opetuspalveluiden itsearviointikyselyt). Kyselyjen pohjalta toteutettavat jatkotoimenpiteet vaihtelevat kyselyittäin. Merkittävimmän tietopohjan opetuspalveluiden kehittämiseen muodostavat valtakunnalliset kyselyt ja mittaukset, koska ne ovat validoituja tutkimuksia ja tarjoavat vertailuaineistoa eri vuosien välillä ja eri kuntien välillä. Näistä tutkimuksista on myös saatavissa koulukohtaiset tulokset. Nämä tutkimukset käsitellään kunnassa useilla eri tasoilla: sivistyslautakunta, hyvinvointijaos,

	kunnallinen opiskeluhuollon ohjausryhmä, kunnan Hytetyöryhmä ja joutoryhmä, rehtorikokous, koulukohtaiset opiskeluhoitoryhmät, koulujen opettajakunta ja oppilaskunta. Kullakin tasolla muodostetaan tarvittaessa kehittämiskohteita. Merkittävintä kehittämistyötä tehdään kuntakohtaisen opiskeluhuollon ohjausryhmän ja koulukohtaisten opiskeluhoitoryhmien toimesta, jotka laativat tutkimusten perusteella koulukohtaisia ja kuntakohtaisia kehittämistoimenpiteitä. Lisäksi tutkimuksia hyödynnetään kunnan laajan hyvinvointikertomuksen valmistelussa ja hyvinvointikertomuksen lapsia ja nuoria koskevat tavoitteet ja toimenpiteet pohjautuvat suurelta osin näihin tutkimuksiin. Mitä sinulle kuuluu? -kyselyä on hyödynnetty mm. nuorisotoimen palvelutarjonnan suunnittelussa.
Onko kirjastoauton poistamista/uuden hankintaa valmisteltu tai selvitelty vuoden 2025 aikana?	Tältä osin sivistyslautakunta viittaa kuntalaisadressiin (Adressi kirjastoauton säilyttämisen puolesta) antamaansa vastaukseen 28.10.2025 § 82, jonka mukaan: ”Sivistyslautakunnan vuoden 2026 talousarvioesitys ei sisällä muutoksia kirjastoautotoimintaan, vaan auton toiminta jatkuu kuten tähänkin asti. Siilinjärven kirjastoauto on kohtuullisen iäkäs, auton ikä on yli 20 vuotta. Näin ollen on oletettavaa, että kirjastoauto alkaa olla elinkaarensa loppupäässä. Sivistyslautakunnan tekemä talousarvioesitys ei sisällä määrärahaa uuden auton hankkimiseen. Sivistyslautakunta palaa asiaan, jos kirjastoauto menee niin huonoon kuntoon,

	että sillä ei ole mahdollista tuottaa kirjastopalvelua.”
Millaisin kehittämistoimenpitein reagoidaan varhaiskasvatuksen yksityisen päivähoidon tarkastusraportteihin?	Kunnan suorittama yksityisen varhaiskasvatuksen valvonta toteutetaan varhaiskasvatuslain mukaisesti. Kunnan lisäksi yksityistä varhaiskasvatusta valvoo Lupa- ja valvontavirasto. Valvontaa toteutetaan ensisijaisesti antamalla yksityisen varhaiskasvatuksen järjestäjille ja tuottajille tarpeellista ohjausta ja neuvontaa, joiden tavoitteena on säädösten mukainen, laadukas varhaiskasvatus. Ennakollisella ja suunnitelmallisella ohjauskäynnillä pystytään vaikuttamaan toimintaan ja säädösten noudattamiseen myönteisesti. Varhaiskasvatuslain mukaan valvontaviranomaisen havaitessa epäkohtia ensisijaisena ohjauskeinona on huomion kiinnittäminen tai huomautus (varhaiskasvatuslaki § 57). Määräyksen valvontaviranomainen voi antaa vain varhaiskasvatuslain 58 §:n mukaisissa tilanteissa (esimerkiksi asiakasturvallisuuden vaarantuminen). Siilinjärvellä yksityisen varhaiskasvatuksen valvontaa suorittavat varhaiskasvatusjohtaja ja varhaiskasvatuksen palveluohjaaja. Kaikkiin yksityisen varhaiskasvatuksen toimipisteisiin tehdään vähintään yksi tarkastuskäynti vuodessa. Tarkastuskäynnistä laaditaan tarkastusraportti. Mikäli tarkastusraportissa on esitetty kehittämistoimenpiteitä, niin vuoden aikana toteutetaan myös toinen valvontakäynti, jonka yhteydessä todetaan, miten kehittämistoimenpiteitä on ko. yksikössä edistetty. Tarkastusraportit saatetaan tiedoksi sivistyslautakunnalle.

	Yleisesti ottaen voidaan todeta, että yksityisen varhaiskasvatuksen laatu on Siilinjärvellä hyvällä tasolla. Suurin haaste on sama, kuin kunnallisessa varhaiskasvatuksessa – koulutettua ja kelpoista henkilökuntaa on haastava saada. Tämä sama haaste koskee koko maata.
Tavoitetta 3.3. koskien, onko esteettömyyttä parantavia muutoksia tehty jo olemassa oleviin kohteisiin? Onko esteettömyyttä parantavia, lakisääteiset vaatimukset ylittäviä toimenpiteitä toteutettu?	Talousarviossa asetetun tavoitetason mukaan ko. tavoite huomioidaan ennen kaikkea uudisrakentamisessa (koulurakentaminen ja liikuntapaikkarakentaminen). Esteettömyys on ollut yksi keskeinen tavoite Siilinjärvellä toteutetussa koulurakentamisessa (Ahmon koulukeskus, Siilinlahden ja Suininlahden koulut). Esteettömyys on otettu huomioon niin koulujen sisätiloissa, kuin ulkoalueilla. Vuoden 2025 aikana ei ole toteutettu uusia esteettömiä liikuntapaikkoja. Aikaisempina vuosina on toteutettu mm. Tarinaharjun esteetön luontopolku ja ulkoilureitti. Lisäksi Ahmon urheilualueen peruskorjauksessa ja Simpan kuntoilukatoksen rakentamisessa on huomioitu esteettömyys.
Miten kerätyt asiakaspalautteet näkyvät kunnan toiminnan kehittämisessä?	Sivistyspalveluissa hyödynnetään laajasti kuntalaisilta tulevaa palautetta. Esimerkkejä kuntalaispalautteen hyödyntämisestä: - osa kirjaston kirja- ja välinehankinnoista pohjautuvat asiakaspalautteeseen - kansalaisopiston saaman palautteen pohjalta kehitetään kurssivalikoimaa - nuorisotoimi järjestää resurssien puitteissa asiakaspalautteen mukaista toimintaa, asiakaspalautetta kerätään nuorisotoimen talotyössä, koulu- ja oppilaitosnuorisotyössä että etsivässä nuorisotyössä

	- sivistyslautakunta hyödyntää koulujen työajoista päätettäessä huoltajille tehtävää kyselyä - opetuspalveluiden arviointikyselyn perusteella koulut muodostavat vuosittaisia kehittämiskohteita, vastaavaa käytäntöä noudatetaan varhaiskasvatuspalveluissa päiväkotien osalta.
Kuinka tekoälyn käyttö olisi hyödynnettävissä kunnan eri toimintaprosesseissa?	Sivistyspalveluissa tekoälyn käyttäminen ei yleensä näy suoraan asiakasrajapinnassa, vaikka sitä olisi hyödynnetty esimerkiksi toiminnan suunnittelussa. Nähdäksemme näin on myös tulevaisuudessa. Lapsia hoitaa edelleenkin päiväkodeissa ihminen ja oppilaita opettaa kouluissa opettaja. Sen sijaan esimerkiksi opetuksen suunnittelussa ja varhaiskasvatuksen toiminnan suunnittelussa voidaan hyödyntää tekoälyä. Edellä mainittujen toimintojen lisäksi tekoälyä voidaan hyödyntää sivistyspalveluissa mm. tiedottamisessa ja erilaisten asiakirjojen laatimisessa – tämänkin vastauksen laatimisessa on ollut tekoäly apuna!

Tekninen lautakunta 19.8.2026 § 53

Millä toimenpiteillä päästään vuoden 2025 ilmastobudjetin tavoitteiden toteutumiseen?	Asia on viranomaislautakunnan käsitellyssä.
Kuinka moni kuntalainen tai kunnan työntekijä joutuu toimimaan sisäilmaltaan epäterveellisissä tiloissa? Onko asiasta tehty tutkimusta ja millainen otanta on ollut?	Henkilömääriä ei ole tarkkaan laskettu, yksittäisten henkilöiden osalta määrät ovat tiedossa (sisäilmahaitta ilmoituksen tehneiden osalta). Kohteista ei ole tehty tutkimuksia henkilömäärien suhteen, jossa olisi huomioitu kaikki tilojen käyttäjät (ilta- ja viikonloppukäyttäjät).

Tavoitetta 1.2. koskien, onko valtuuston sitova tavoite ja sen toteutumisen kuvaus liian ympäripyöreä?	Tavoitteet on määritelty (laadittu ja päätetty) neljä vuotta sitten. Tätä on raportoitu siitä saakka.
Tavoitetta 1.2. koskien, tunnistetaanko sähköisten palvelujärjestelmien käyttökohteita?	Kuntatekniikan osalta yleisten alueiden maankäyttöluvat sähköisenä jo nyt.
Tavoitetta 1.2. koskien, toimivatko jo olemassa olevat sähköiset palvelujärjestelmät kokonaisuudessaan? Esim. ovatko rakennuslupa-asiakirjat nähtävillä verkossa?	Kuntatekniikan osalta yleisten alueiden maankäyttöluvat sähköisenä toimivat. Rakennuslupien osalta asia on viranomaislautakunnan käsittelyssä.
Tavoitetta 2.1. koskien, kuinka kuntalaisia voidaan osallistaa enemmän ja millä osa-alueilla?	Kuntatekniikan osalta sähköisten palveluiden lisääminen: palautekanavan käytön edistäminen kunnassa. Lisäksi otettu käyttöön uutena osallisuusalusta. Hankkeista myös kohdennettuja asuinalueiden kuntalaiskyselyjä (mm. Haapamäen leikkikenttä, katusuunnitelmien laatimiset).
Tavoitetta 2.1. koskien, tavoitteena on "Virikkeellisen asuin- ja toimintaympäristön kehittäminen" tavoitetasoksi on merkitty kuntalaisten vaikutusmahdollisuuksien järjestäminen. Kuinka tämä on toteutettu ja millä mittareilla tätä mitataan?	Kuntatekniikka: mm. Haapamäen leikkikenttä, katusuunnitelmien laatimiset. Mittareita ei ole.
Tavoitteiden 3.2.–3.5. osalta konkreettiset mittarit tavoitteen toteutumisesta puuttuvat – olisiko mittareita mahdollista toteuttaa?	Ei ole olemassa vertailumittareita tällä hetkellä. Kierrätysmateriaalien käytön voisi mittaroida, mutta vuosittaiset määrät vaihtelevat suuresti. Kierrätettävien maamassojen määrät tulisi vuosittain tehdä todentaen. Ne eivät aina kaikilta osin ole ennakkoon arvioitavissa.
Yksityisteitä koskien talousarviossa on asetettu tavoite, ettei korjausvelkaa muodostuisi. Tilinpäätöksessä annetaan kuitenkin ymmärtää, ettei asia kuulu kunnan vastuulle. Miksi todetaan, että asia ei kuulu kunnalle, vaikka kunta myöntää yksityistieavustuksia? Mitä muuta kunta	Yksityisteiden tienpidon ensisijainen vastuu kuuluu tieosakkaille ja tiekunnille. Yksityistielain mukaan tieosakkaat vastaavat tien kunnossapidosta ja parantamisesta yhteiseen lukuun (Yksityistielaki 560/2018). Siilinjärven kunta myöntää vuosittain avustuksia yksityisteiden kunnossapitoon ja parantamisinvestointeihin. Avustusten myöntäminen perustuu kunnan harkintaan, ei laissa säädettyyn

voisi tehdä yksityisteiden kehittämiseksi?	velvollisuuteen. Kunta tukee tiekuntien tienpitoa, eikä siirrä tienpitovastuuta kunnan vastuulle. Siilinjärven 5000–6000 asukkaan haja-asutusalueella yksityisteiden merkitys korostuu mm. alkutuotannossa ja huoltovarmuuden osalla. Talousarviossa asetettu tavoite, ettei yksityisteiden korjausvelka kasvaisi, kuvaa kunnan tahtotilaa ja avustuspolitiikan tavoitetta. Tavoitteella yksityistieverkon käyttökelpoisuuden säilyminen sekä ehkäisemään korjaustarpeiden kasaantumista ei muuta yksityisteiden vastuunjakoa. Tilinpäätöksessä on kannanotto siitä, ettei yksityisteiden korjausvelka ole kunnan vastuulla, on yhdenmukainen yksityistielain mukaisen vastuunjaon kanssa.
Tavoitetta 2.1. "Virikkeellisen asuin- ja toimintaympäristön kehittäminen" koskien tavoitetasona on "Kuntalaisten vaikuttamismahdollisuuksien järjestäminen". Tavoite on toteutunut. Millaisilla menetelmillä ja mittareilla toteutumista on mitattu?	Kuntatekniikan osalta otettu käyttöön osallisuuslupaus (katu- ja vihersuunnitelmat). Kohdennetut asuinalueiden asukaskyselyt esim. 2026 Haapamäen leikkikenttä.
Tavoitetta 3.3. koskien, onko esteettömyyttä parantavia muutoksia tehty jo olemassa oleviin kohteisiin? Onko esteettömyyttä parantavia, lakisääteiset vaatimukset ylittäviä toimenpiteitä toteutettu?	Kunnassa on paljon vanhaa katuverkostoa, jossa on sen ajan esteettömyysvajeita. Näitä kohteita parannetaan ja saatetaan nykysteettömyysnormien mukaisiksi saneerauksien ja uudelleen päällystysten yhteydessä. Toteutettavat esteettömyysratkaisut perustuvat valtakunnallisiin normeihin ja suunnitteluohjeisiin.
Tavoitetta 3.5. "Parannetaan liikenneväylien turvallisuutta" koskien tavoitetasona on, että "Suoritetaan nopeusseurantaa ja vastaanotetaan kuntalaisten palautetta". Kuinka nopeusseurantaa on toteutettu ja kuntalaisten palautetta vastaanotettu?	Nopeusseurantakohteet valitaan usein kuntalaisten ylinopeuspalautteista. Seuraamme palautekohteen liikennenopeuksia todentaaksemme tilanteen jatkovalmistelua varten. Vuosittain kohteita on n. 5–6. Seurantaa tehdään 2–4 viikkoa kerrallaan todellisen liikennekäyttäytymisen todentamiseksi. Palautteiden toimenpide-ehdotukset viedään Liitu-arviointiin

	(pienet liikenneturvallisuushankkeet) ja Tekltk:n päätettäväksi.												
Kuinka toteutumisen mittarina oleva kirkonkylän pyöräkatoksen rakentaminen on parantanut liikenneväylien turvallisuutta?	Alla tavoite 3.5. Asiassa ei mainintaa, että pyöräkatoksen rakentaminen on parantanut liikenneväylien turvallisuutta. <table><tr><td>3.5. Julkisen liikenteen käytön lisääminen</td><td>lisätään bussikatosten ja tarvittaessa bussipysäkkien määrää (yhteistyössä joukkoliikennelautakunnan kanssa)</td><td>määrärahojen riittävyys, henkilöstöresurssit, avustukset</td><td>Toteutettu pyssäkkien ja katosten saneerauksia</td></tr><tr><td>Kävelyn ja pyöräilyn käytön lisääminen</td><td>rakennetaan laadukkaita ja viihtyisiä sekä kunnossapidetään kevyen liikenteen väyliä</td><td></td><td>Toteutettu ja saneerattu jkpp infraa. Jkpp kunnossapitoluokitus tehty</td></tr><tr><td>Parannetaan liikenneväylien turvallisuutta</td><td>suoritetaan nopeusseurantaa ja vastaanotetaan kunta-laisten palautetta</td><td></td><td>Sähköinen palautekanava käytössä. Palautteita kerätään myös muista lähteistä</td></tr></table>	3.5. Julkisen liikenteen käytön lisääminen	lisätään bussikatosten ja tarvittaessa bussipysäkkien määrää (yhteistyössä joukkoliikennelautakunnan kanssa)	määrärahojen riittävyys, henkilöstöresurssit, avustukset	Toteutettu pyssäkkien ja katosten saneerauksia	Kävelyn ja pyöräilyn käytön lisääminen	rakennetaan laadukkaita ja viihtyisiä sekä kunnossapidetään kevyen liikenteen väyliä		Toteutettu ja saneerattu jkpp infraa. Jkpp kunnossapitoluokitus tehty	Parannetaan liikenneväylien turvallisuutta	suoritetaan nopeusseurantaa ja vastaanotetaan kunta-laisten palautetta		Sähköinen palautekanava käytössä. Palautteita kerätään myös muista lähteistä
3.5. Julkisen liikenteen käytön lisääminen	lisätään bussikatosten ja tarvittaessa bussipysäkkien määrää (yhteistyössä joukkoliikennelautakunnan kanssa)	määrärahojen riittävyys, henkilöstöresurssit, avustukset	Toteutettu pyssäkkien ja katosten saneerauksia										
Kävelyn ja pyöräilyn käytön lisääminen	rakennetaan laadukkaita ja viihtyisiä sekä kunnossapidetään kevyen liikenteen väyliä		Toteutettu ja saneerattu jkpp infraa. Jkpp kunnossapitoluokitus tehty										
Parannetaan liikenneväylien turvallisuutta	suoritetaan nopeusseurantaa ja vastaanotetaan kunta-laisten palautetta		Sähköinen palautekanava käytössä. Palautteita kerätään myös muista lähteistä										
Tavoitetta 3.3. koskien, onko Ahmon koululla käytössä rakentamisenaikainen RALA-Kuiva-ketju10 -toimintamalli?	Ahmon koululla käytössä on myös sama rakentamisenaikainen RALA-Kuiva-ketju10 -toimintamalli.												
Miten kerätyt asiakaspalautteet näkyvät kunnan toiminnan kehittämisessä?	Kuntalaispalautteet käsitellään mahdollisimman nopeasti ja toimenpiteet tehdään vaikuttavuus- tai tärkeysjärjestyksessä. Liikenneturvallisuuden vaarantumiset tehdään heti. Samoin pyritään tekemään kunnan maaomaisuuteen negatiivisesti vaikuttavat asiat. Osa palautteista otetaan jatkosuunnitteluun huomioon. Liikenneturvallisuusaloitteet kerätään vuosittaiseen Liitu-arviointiin (pienet liikenneturvallisuushankkeet) ja viedään Tekltk:n päätettäväksi.												

Viranomaislautakunta 18.8.2026 § 45

Tavoitetta 1.2. Ajasta ja paikasta riippumattomat palvelut ovat kuntalaisten käytössä koskien, toimivatko jo olemassa olevat sähköiset palvelujärjestelmät kokonaisuudessaan? Esim. ovatko rakennuslupa-asiakirjat nähtävillä verkossa?

Rakennusvalvonnan sähköinen asiointipalvelu toimii kokonaisuudessaan.

Lupahakemus voidaan jättää sähköisesti ajasta ja paikasta riippumatta.

Hakemus käsitellään asiointipalvelun sähköisellä alustalla ja kaikki kommunikatio asiakkaan kanssa on mahdollista käydä asiointipalvelussa.

Luvanhakijat näkevät omat lupa-asiakirjat sähköisessä asiointipalvelussa. Päätökset liitteineen arkistoidaan sähköisesti Dynasty-asiakirjahallintaan.

Ympäristönsuojelussa sähköinen asiointipalvelu toimii periaatteessa kokonaisuudessaan. Kaikki lupa- ja ilmoitusasiat voidaan laittaa vireille sähköisen asiointipalvelun kautta. Tavanomaisimmat asiointit on nimetty asiointipalvelussa. Muutkin harvemmin vireille tulevat asiointit (mm. vesilain mukaiset ojitusasiat sekä maasto- ja vesiliikennelain mukaiset lupa-asiat) voidaan laittaa vireille sähköisen asiointin kautta, mutta niille ei ole nimettyjä asiointeja, vaan ovat luokassa "Ympäristönsuojelun muu lupa".

Kaikki kuulutettavat lupahakemusasiakirjat ja päätökset ovat nähtävillä verkossa nähtävilläpitoajan.

Tavoitteena 1.2. Sähköisten palveluiden lisääminen on ollut rakennetun ympäristön tietojärjestelmän (RYTJ) käyttöönotto. Miksi käyttöönotto on siirtynyt?

Laki rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä (431/2023) tuli voimaan 1.1.2024. Tähän liittyvä RYHTI-hanke on ympäristöministeriön ja Suomen ympäristökeskuksen (Syke) johtama digitaalinen uudistushanke, jonka tar-

	koituksena on kerätä koko maan kaa-voitus- ja rakennuslupatiedot yhteen valtakunnalliseen järjestelmään. Hankkeessa on opastettu kuntia ja tehty kuntakohtaisia toimenpidesuunnitelmia lain velvoitteen täyttämiseksi. Siirtymäaikaa järjestelmän käyttöönottoon on 1.1.2029 saakka. Rakennusvalvontasovelluksen ja sähköisen lupa-asiointipalvelun toimitaja Trimble on myös mukana tietojärjestelmien kumppanuustestauksessa, jossa tietojen siirtämistä yhteiseen tietojärjestelmään on testattu toimintavuoden aikana. Rakennusvalvonnalla ei ole mahdollisuutta siirtyä RYTJ:n käyttöön ennen kuin rakennusvalvontaohjelmisto on päivitetty tähän käyttöön soveltuvaksi. Ohjelmistopäivityksestä aiheutuvaa kustannusta esitetään vuoden 2027 talousarvioon. Kustannuksiin haetaan myös valtion avustusta. Tavoitteena nyt on, RYTJ on käyttöönotettu viimeistään vuoden 2028 aikana.
Tavoitetta 3.1. koskien, millä toimenpiteillä päästään vuoden 2025 ilmastobudjetin tavoitteiden toteutumiseen?	Ilmastobudjetissa 2025 on esitetty ilmastopäästöjen vähentämistavoitteet ja kunnan omat toimenpiteet vuoden 2021 ilmasto-ohjelmassa hyväksytyyn tavoitteeseen perustuen. Tavoitteena on ollut, että ilmastotyö juurtuu osaksi kunnan perustoimintaa ja vähentää kasvihuonekaasujen päästöjä noin 60 % vuoden 2005 tasosta vuoteen 2035 mennessä. Ilmastobudjetissa on laskettu kullekin vuodelle päästöbudjetti lineaarisen päästöjen vähentämisen mukaisesti.

	Kunnan toimenpiteet on esitetty vuoden 2021 ilmasto-ohjelmassa ja vuonna 2020 hyväksytyssä resurssi- viisusohjelmassa. Tärkeimpiä kunnan toimenpiteitä ovat olleet muun muassa fossiilisen energian käytön huomattava vähentäminen lämmityksessä ja liikennevälineissä, oma aurinkosähköenergian tuotanto, joukko- liikenteen edistäminen, rakennusten energiatehokkuuden parantaminen sekä ruokahävikin vähentäminen kunnan järjestämässä joukkoruokailussa. Kunnan ilmastotyötä on tehty ns. SISU-hankkeessa vuosina 2023–2026. Siilinjärvellä suurimmat ilmastopäätöt ovat tieliikenteestä, työkoneista ja maataloudesta, joihin kunnan toimenpiteillä voidaan vaikuttaa vain vähäisesti. Vuoden 2024 ilmastobudjettiin ei päästy, koska em. sektorien joillakin osa-alueilla tapahtui päästöjen nousua. Ilmastopäästöjä seurataan SYKEN laskentaan perustuen (https://paastot.hiilineutraali-suomi.fi/). Vuoden 2025 ilmastobudjettiin emme enää voi vaikuttaa. Jatkossa ilmastotavoitteisiin pääsemistä toteutetaan kunnanvaltuuston 15.6.2026 hyväksymän päivitetyn ilmasto- ja resurssi- viisusohjelman toimenpiteiden avulla. Ohjelmassa on hiukan kiristetty kunnan ilmastotavoitteita. Ohjelmassa on esitetty tavoitteita ja tarvittavia toimenpiteitä suuremmalla tarkkuudella kuin edellisissä ohjelmissa. Lisäksi toimenpiteissä on mm. yritysyhteistyön lisäämistä ilmasto- ja resurssiviisustoimissa (ilmasto-
--	---

	kumppanuusmalli & sidosryhmien ilmastoverkosto), joiden avulla voidaan välillisesti vaikuttaa päästöihin. Työn tulokset näkyvät toki vasta viiveellä. Vuoden 2027 ilmastobudjetti laaditaan näiden tavoitteiden mukaisesti. Kunta on mukana alueellisessa ilmastohankkeessa (Systemaattisen ilmastotyön ja sopeutumisen vahvistaminen kunnissa (SISUKAS) -hanke) vuosina 2026–2028.
--	---

Viranhaltijoiden vastaukset

Digijohtaja	
Tavoitetta 1.5. koskien, vastaako toteutumisen ”Dynastystä voidaan lähettää Suomi.fi viesteinä viranomaisviestintä.”, tavoitetasoon ”Paperittomien toimintamallien käyttöönotto kaikilla toiminnantasoilla” ja tavoitteeseen ”Tietotyöympäristö mahdollistaa hybridityöskentelyn”.	Suomi.fi-viestien lähettäminen asianhallintajärjestelmästä on otettu käyttöön, mikä vähentää paperikirjeiden määrää. Tämä tekee myös hybridityöskentelystä joustavampaa, koska lähetettävien asiakirjojen toimipisteellä tehtävän tulostamisen ja postittamisen tarve on pienentynyt.
Tavoitetta 1.5. koskien, vastaako toteutumisen mittarina ”Henkilöstön koulutus suunnitelmat tehty ammattiryhmittäin” tavoitteena olleeseen ”Tietosuoja- ja turvan kehittäminen kaikilla toiminnan tasoilla”?	Koulutussuunnitelmat ovat olleet edellytys sille, että eri henkilöstöryhmille (kuten opettajat ja hallinnon työntekijät) on voitu kohdentaa heidän työnsä kannalta oikeanlaista tietosuoja- ja tietoturvakoulutusta.
1.5. tavoitteena ollut ”Tietoturvan ja -suojan kehittäminen kaikilla toiminnan tasoilla”. Tämän osalta investointirahaa ei ole käytetty. Onko tulkittavissa, että tietoturva ja -suoja ovat ajan tasalla?	Vuonna 2025 ei ollut investointitarvetta. Tietoturvaa ja -suoja on kehitetty ilman erillisiä investointeja.
Yleisiä kysymyksiä: Kuinka tekoälyn käyttö olisi hyödynnettävissä kunnan eri toimintaprosesseissa (esim. Henkilöstöhallinnon prosessit?)	Tällä hetkellä kunnan työntekijät hyödyntävät tekoälyä erityisesti valmistelu- ja asiantuntijatyön tukena. Tekoälyä käytetään jo jossain määrin esimerkiksi henkilöstöhallinnossa, hankehakemusten valmistelussa, palautteiden käsittelyssä sekä viestinnän ja markkinoinnin tehtävissä. Tekoälyn hyödyntämismahdollisuuksia on tunnistettu myös laajemmin kunnan eri toimintaprosesseissa. Esimerkiksi hallinnossa tekoäly voi tukea asiakirjojen valmistelua, tiedonhakua ja raportointia. Kaavoituksessa ja teknisissä

	palveluissa tekoälyä voidaan hyödyntää lausuntojen valmistelussa sekä laajojen aineistojen analysoinnissa. Lisäksi tekoäly voi tehostaa asiakaspalvelua, tiedonhallintaa sekä organisaation sisäistä tiedonhakua. Tekoälyn käytön laajentaminen edellyttää henkilöstön osaamisen kehittämistä, riittäviä käyttöoikeuksia ja työkaluja sekä hyvien käytötapausten systemaattista jakamista organisaatiossa. Tavoitteena on edistää tekoälyn hallittua ja tietoturvallista hyödyntämistä siten, että se tukee työn tuottavuutta ja palveluiden kehittämistä.
--	--

Elinkeinopäällikkö

1.4 Kunta osallistuu yritysten toimintaedellytyksiä vahvistaviin kehityshankkeisiin: millaista markkinointia on tehty, mille kohderyhmille ja kuinka laajalle maantieteelliselle alueelle?

Vuonna 2025 markkinoinnin tavoitteena oli tukea yritysten toimintaedellytyksiä sekä lisätä uusien sijoittumisten edellytyksiä. Markkinointi kohdistui sekä Siilinjärvellä jo toimiville yrityksille että Siilinjärven ulkopuolisille sijoittumista harkitseville yrityksille. Toimiville yrityksille viestittiin yritysneuvonnasta, kehittämishankkeista, rahoitusmahdollisuuksista, työvoimapalveluista ja investointien edellytyksistä. Uusille sijoittujille markkinointi painottui yritysalueisiin, tontteihin, toimitilaratkaisuihin ja sijoittumispalveluihin. Toimenpiteitä olivat verkkosivujen päivittäminen, yrityspalvelujen visuaalisen ilmeen uudistaminen, sosiaalisen median viestintä, yritystilaisuudet, verkostoyhteistyö, uutiskirjeet ja henkilökohtaiset yrityskontaktit. Yrityspalvelujen uutiskirje julkaistiin 15 kertaa, sillä oli noin 900 tilaajaa ja keskimääräinen avausprosentti oli 44. Lisäksi potentiaalisiin sijoittujiin ja investoreihin oltiin suoraan yhteydessä. Merkittävä markkinointitoimenpide oli kaupallisen aluekokonaisuuden markkinavuoropuhelun julkaiseminen HILMA-järjestelmässä, mikä toi valtakunnallista näkyvyyttä ja yhteydenottoja sijoittumisesta kiinnostuneilta yrityks-

	siltä. Markkinointi kohdistui paikallisesti Siilinjärvellä toimiviin yrityksiin, seudullisesti Kuopion kaupunkiseudulle, maakunnallisesti Pohjois-Savoon sekä valtakunnallisesti sijoittumista harkitseviin yrityksiin. Työtä tehtiin myös yhteistyössä Invest In Finlandin, Kuopion alueen Kauppakamarin, ELY-keskuksen, yrittäjäjärjestöjen ja muiden aluekehittäjien kanssa.
Pyritäänkö vahvistamaan Siilinjärvellä jo toimivien vai Siilinjärvelle mahdollisesti sijoittuvien yritysten toimintaedellytyksiä?	Elinkeinopalvelujen tavoitteena on vahvistaa samanaikaisesti sekä Siilinjärvellä jo toimivien yritysten että uusien sijoittuvien yritysten toimintaedellytyksiä. Olemassa olevien yritysten osalta painopisteinä olivat yritysneuvonta, yritysten kehittäminen, investointien edistäminen, työvoiman saatavuuden tukeminen, yrityskohmainen sparraus ja kehittämishankkeet. Vuonna 2025 yritysneuvontapalveluja käytti 181 asiakasta ja kontakteja kertyi 368. Asiakastyytyväisyyttä kuvaava NPS-luku oli 79. Uusien sijoittuvien osalta painopisteinä olivat sijoittumispalvelut, yritysalueiden markkinointi, yritystontit, toimitilaratkaisut ja aktiivinen invest-in-toiminta. Vuonna 2025 rakennuspaikkoja vuokrattiin seitsemän ja tehtiin neljä varaussopimusta. Useita sijoittumisneuvotteluja oli vuoden lopussa edelleen kesken. Tämä osoittaa, että tonttimarkkinointi ja sijoittumispalvelut ovat johtaneet konkreettisiin sijoittumistoimenpiteisiin ja kiinnostukseen Siilinjärveä kohtaan.
Kuinka monella uudella, vuonna 2025 perustetulla yrityksellä on ollut todellisuudessa liiketoimintaa?	Vuonna 2025 Siilinjärvelle perustettiin 156 uutta yritystä ja lopettaneita yrityksiä oli 48, jolloin yritysten nettolisäys oli 108 yritystä. Elinkeinopalvelujen arvion mukaan vähintään noin 80 prosentilla perustetuista yrityksistä on aktiivista liiketoimintaa. Tämä tarkoittaa arviolta noin 125 aktiivista yritystä. Arvio on syytä esittää nimenomaan arviona, koska kaikki yritykset eivät käynnistä täysimääräistä liiketoimintaa heti perustamisen jälkeen. Osa aloittaa sivutoimisesti, osa rakentaa liiketoimintaa vaiheittain ja osa voi aktivoitua myöhemmin. Elinkeinopalvelujen näkökulmasta myös alkuvaiheen ja sivutoimiset yritykset ovat merkittäviä, koska ne

	voivat myöhemmin kasvaa päätoimisiksi yrityksiä, työnantajayrityksiksi tai paikallista palvelutarjontaa täydentäviksi toimijoiksi.
Kuinka paljon yritysten toiminnalla on ollut vaikutusta kunnan talouteen ja kuntalaisten palvelutarjontaan?	Yritysten vaikutus kunnan talouteen muodostuu kunnallisverosta, yhteisöverosta, kiinteistöverosta, tonttien vuokra- ja myyntituloista, työpaikoista, paikallisesta ostovoimasta sekä palvelutarjonnan monipuolistumisesta. Jos yhden itsensä työllistävän yrittäjän keskimääräiseksi vuosituloksi arvioidaan 30 000 euroa ja käytetään Siilinjärven vuoden 2025 kunnallisveroprosenttia 9,4, yhden yrittäjän laskennallinen kunnallisverovaikutus on 2 820 euroa vuodessa. Arviolta 125 aktiivisen uuden yrityksen yhteenlaskettu kunnallisveropotentialiaali on noin 352 500 euroa vuodessa. Jos tarkastellaan kaikkia 156 perustettua yritystä, laskennallinen vaikutus on 439 920 euroa vuodessa, ja yritysten nettoliikityksen 108 yritystä perusteella 304 560 euroa vuodessa. Luvut ovat suuntaa antavia bruttolaskelmia eivätkä toteutunutta verokertymää, koska toteuma riippuu muun muassa yrittäjän todellisista tuloista, vähennyksistä ja yritystoiminnan jatkuvuudesta. Vaikutus on kunnalle suurempi silloin, kun henkilö siirtyy työttömyydestä yrittäjäksi tai työllistyy uuteen yritykseen, koska samalla kunnan työmarkkinatuen rahoitusvastuu voi pienentyä ja verotulot kasvavat. Palvelutarjonnan näkökulmasta mikroyritykset, yksinyrittäjät ja paikalliset palveluyritykset lisäävät arjen palveluiden saatavuutta, vahvistavat paikallista yritysverkostoa ja lisäävät kunnan vetovoimaa. Suurempien sijoittumisten vaikutukset näkyvät lisäksi kiinteistöverona, yhteisöverona, rakentamisena, tonttituloina, työpaikkoina ja mahdollisena väestönkasvuna. Mikroyritysten merkitys jää usein suurten investointien varjoon, vaikka niiden vaikutus kuntatalouteen, palvelutarjontaan ja elinvoimaan on merkittävä. Yksinyrittäjät tuottavat kuntalaisille palveluja, lisäävät palveluvalikoimaa, vahvistavat paikallista yritysverkostoa ja tukevat kunnan vetovoimaa. Suurempien sijoittumisten vaikutukset näkyvät lisäksi kiinteistöverona,

	yhteisöverona, uusina työpaikkoina, rakentamisena, tonttituloina sekä mahdollisena väestönkasvuna. Yritysalueiden vaikutuksia arvioitaessa on laskettu, että yksi yritysaluehehtaari tuottaa kunnalle vuokra-, kiinteistövero-, yhteisövero- ja työllisyysvaikutukset huomioiden noin 22 100 euroa vuodessa. Yritysten nettokasvu (+108 yritystä) on siten vaikuttanut myönteisesti sekä kunnan talouspohjaan että kuntalaisten palvelutarjonnan monipuolistumiseen.
Onko asemakaavavaranto palvelu- ja yritysraentamiselle riittävä?	Vuoden 2025 toteuma osoittaa, että yritystonttien ja sijoittumismahdollisuuksien kysyntää on ollut. Rakennuspaikkoja vuokrattiin seitsemän ja varaussopimuksia tehtiin neljä. Lisäksi useita sijoittumisneuvotteluja oli kesken. Tämä kertoo siitä, että olemassa oleva kaava- ja tonttivaranto on mahdollistanut toteutuneita toimenpiteitä, mutta samalla aineistossa tunnistetaan tarve lisätä rakennusvalmiita yritystontteja sekä markkinaehtoisia tuotanto- ja toimitiloja. Vastauksena voidaan todeta, että asemakaavavarantoa on joiltakin osin käytettävissä, mutta palvelu- ja yritysraentamisen kasvun sekä uusien sijoittumisten turvaamiseksi varantoa on kehitettävä ennakoivasti. Erityistä huomiota tulee kiinnittää rakennusvalmiuteen, kunnallistekniikkaan, saavutettavuuteen, yritysten tilatarpeisiin ja siihen, että tarjolla on erikokoisille yrityksille soveltuvia vaihtoehtoja. Elinkeinopalvelut tukevat tätä tuomalla kaavoituksen ja maankäytön valmisteluun tietoa sijoittumisneuvotteluista, yritysten kasvutarpeista ja kysynnän suunnasta.
Miten kerätyt asiakaspalautteet näkyvät kunnan toiminnan kehittämisessä? Elinkeinopalveluiden osalta vastaus.	Asiakaspalautteita on hyödynnetty erityisesti elinkeinopalvelujen palvelujen kehittämisessä, elinkeinosuunnitelman valmistelussa, viestinnän kohdentamisessa ja yritysysteistyön rakenteiden vahvistamisessa. Vuonna 2025 toteutettiin kaksi yrityskyselyä, joiden tuloksia hyödynnettiin elinkeinosuunnitelman laadinnassa ja yrityspalvelujen toteutuksessa. Tuloksista viestittiin yrittäjille muun muassa uutiskirjeen kautta. Yritysneuvonnan NPS-luku oli 79, mikä

	antaa numeerisen palautemittarin palvelun laadusta. Palautteen perusteella on vahvistettu yrittäjäviestintää, päivitetty verkkosisältöjä, uudistettu yrityspalvelujen visuaalista ilmettä, järjestetty yritystapahtumia, tiivistetty yhteistyötä Siilinjärven Yrittäjät ry:n kanssa sekä rakennettu yhteistä vuosikelloa. Jatkossa palautteiden käsittelyä voidaan vahvistaa kirjaamalla palautteista johdetut toimenpiteet vuosittain osaksi talousarvion, elinkeinosuunnitelman ja palvelujen seurantaa. Tällöin palaute ei jää erilliseksi tiedoksi, vaan siitä muodostuu näkyvä johtamisen, priorisoinnin ja palvelujen kehittämisen väline.
Kuinka tekoölyn käyttö olisi hyödynnettävissä kunnan eri toimintaprosesseissa? Elinkeinopalveluiden osalta vastaus.	Tekoölyä voidaan hyödyntää kunnassa erityisesti valmistelun, analyysin, viestinnän, asiakaspalautteen käsittelyn ja tiedolla johtamisen tukena. Elinkeinopalveluissa käyttökohteita ovat esimerkiksi yrityskyselyjen avovastausten teemoittelu, asiakaspalautteiden analysointi, yrityskontaktien luokittelu, sijoittumisneuvotte-lujen taustamateriaalien kokoaminen, rahoitusmahdollisuuksien alustava kartoitus, uutiskirjeiden ja verkkosisältöjen luonnostelu, kokousmuistioiden koonti sekä raportoinnin nopeuttaminen. Koko kunnan tasolla tekoölyä voidaan hyödyntää myös päätöksenteon valmisteluaineistojen tiivistämisessä, palveluprosessien pullonkaulojen tunnistamisessa, asiakirjojen luonnostelussa, asiointipalvelujen neuvonnassa, hankintojen valmistelussa, riskien ennakoinnissa ja mittaritiedon kokoamisessa. Hyödyntäminen edellyttää kuitenkin selkeitä pelisääntöjä: tietosuoja ja tietoturva on varmistettava, henkilötietoja ja luottamuksellista tietoa on käsiteltävä vain sallituissa ympäristöissä, lähteet on tarkistettava ja tekoölyn tuottama sisältö on aina ihmisen arvioitava ennen virallista käyttöä.

Henkilöstöjohtaja

Millä keinoin ja kuinka hyvin koko kunnan tasolla on saatu sijaisia sairaus- ym. poissaolojen ajaksi?

Koko kunnan tasolla sijaisten saata-vuus on ollut pääosin hyvä, ja sairaus-

	sekä muiden poissaolojen ajaksi on onnistuttu järjestämään sijaisia tarpeeseen nähden hyvin. Sijaisjärjestelyissä on hyödynnetty olemassa olevia sijaisrekistereitä, rekrytointikanavia sekä henkilöstön sisäisiä järjestelyjä. Yksittäisiä haasteita on ajoittain esiintynyt tietyissä tehtävissä tai lyhyellä varoitusaajalla tarvittavien sijaisten saatavuudessa, mutta kokonaisuutena palvelutuotannon jatkuvuus on kyetty turvaamaan hyvin.
Millä toimenpiteillä sairauspoissaoloja saadaan vähennettyä?	Sairauspoissaoloja vähennetään hyvällä työkykyjohtamisella, esihenkilötyön tuella sekä erinomaisella työterveysyhteistyöllä. Keskeisiä keinoja ovat varhainen tuki, työkyvyn seuranta ja oikea-aikaiset työterveyden toimenpiteet.
Millä toimenpiteillä erityisesti liukastumisista aiheutuneita tapaturmia saadaan vähennettyä?	Liukastumistapaturmia vähennetään ennakoivalla kiinteistönhoidolla, liukaudentorjunnalla, turvallisilla kulureiteillä sekä henkilöstön turvallisuusohjeistuksella ja asianmukaisilla jalkineilla.
Tavoitetta 1.5. koskien, vastaako toteutumisen mittarina "Henkilöstön koulutussuunnitelmat tehty ammattiryhmittäin" tavoitteena olleeseen "Tietosuoja- ja turvan kehittäminen kaikilla toiminnan tasoilla"?	Tietosuoja- ja tietoturvakoulutukset toteutetaan koko henkilöstölle, joten mittari tukee tavoitetta kehittää tietosuojaa ja tietoturvaa kaikilla toiminnan tasoilla.

Henkilöstö- ja kotoutumiskoordinaattori	
Kohtaan 1.5. liittyen, tarkoitaanko kunnan yleistä kotoutumissuunnitelmaa vai yksilöä koskevaa suunnitelmaa? Kuinka monta palveluohjauksen kontaktia on ollut ja kuinka monta kotoutumissuunnitelmaa asiakkaille on laadittu vuonna 2025?	Kohtaan 1.5 on eksynyt väärä termi kotoutumissuunnitelma. Tarkoituksena on ollut viitata kunnan yleiseen kotoutumisohjelmaan (perustuu 1.1.2025 voimaan tulleeseen lakiin), ei yksittäisen asiakkaan kotoutumissuunnitelmaan. Siilinjärven kunta on uudistanut ja ottanut käyttöön kotoutumisohjelman lain edellyttämällä tavalla.

	Vuoden 2025 aikana maahanmuuttajien ohjauksen ja neuvonnan palveluissa kirjattiin yhteensä 1 251 asiakaskontaktia, mikä vastaa keskimäärin noin 114 asiakaskontaktia kuukaudessa. Laskennassa huomioitu yhteensä 1 kk:n loma-aika maahanmuuttopalveluissa (kesä-joulu+ arkipyhät). Lähes kaikki työikäiset kotoutuja-asiakkaat ovat ohjautuneet työnhakijoiksi työllisyyspalveluihin, joten heidän kotoutumissuunnitelmistaan on vastaanottanut työllisyysalueen työvoimaviranomainen. Siilinjärven kunta on laatinut yksittäisiä suunnitelmia työvoiman ulkopuolella oleville henkilöille, perheille sekä ilman huoltajaa saapuneille alaikäisille yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. Luotettava kokonaismäärä kaikille kotoutumissuunnitelmille ei ole saatavilla, sillä tarvittavat tiedot ovat hajautuneet eri järjestelmiin (kunta, työvoimaviranomainen).
--	---

Kaavoitusarkkitehti

Onko asemakaavavaranto palvelu- ja yritysraikentamiselle riittävä?

Asemakaavavaranto on tällä hetkellä pääosin riittävä lähivuosien palvelu- ja yritysraikentamisen tarpeisiin. Varannon riittävyyteen liittyy kuitenkin alueellisia ja käyttötarkoitukskohtaisia haasteita. Erityisesti Etelä-Siilinjärven alueella yritysraikentamisen kaavavaranto on tavoitteeseen nähden niukka. Nykyinen varanto mahdollistaa lähivuosien hankkeiden toteuttamisen, mutta pitkän aikavälin kasvutavoitteiden saavuttaminen edellyttää uusien yritys- ja palvelurakentamiseen soveltuvien maa-alueiden hankintaa sekä niiden kaavoittamista. Puolustusvoimien toiminnan tarpeet ja ympäröiville alueille kohdistuvat rajoitteet vaikutta-

	vat osaltaan yhdyskuntarakenteen kehittämismahdollisuuksiin Etelä-Siilinjärvellä.
Tavoitetta 3.2. koskien, ohjaako tavoitetaso "Kaavapäätöksistä ei tule valituksia", kunnan etujen kannalta tarpeeksi tehokkaaseen ja tarkoituksenmukaiseen lopputulokseen?	Tavoite tukee kaavojen huolellista valmistelua, vuorovaikutusta ja oikeudellisesti kestävää päätöksentekoa, mutta yksinään se ei kuvaa kaavoituksen onnistumista kovin kattavasti. Valitusten puuttuminen ei välttämättä tarkoita, että kaavoitus edistää parhaalla mahdollisella tavalla kunnan kasvua, elinvoimaa tai maankäytön strategisia tavoitteita. Tarkoituksenmukaista on seurata valitusten määrän lisäksi kaavavarannon riittävyttä sekä kaavojen toteutusta niin rakentamisen kuin infran sekä yleisten alueidenkin osalta. Näin arviointi kohdistuu paremmin kunnan strategian mukaisten kasvutavoitteiden kokonaisvaltaiseen toteutumiseen. Valituksettomuus on yksi kaavoituksen laadun mittari, mutta ei yksin riittävä kuvaamaan kaavoituksen vaikuttavuutta tai tavoitteiden toteutumista.
Millä keinoin varmistetaan riittävän maareservin saatavuus kaavoitusta varten?	Riittävä maareservi varmistetaan pitkäjänteisellä maanhankinnalla, ajantasaisella maankäyttöpoliittisella ohjelmalla sekä ennakoivalla yleiskaavoituksella. Käytännössä tämä tarkoittaa aktiivisia maanostoja strategisesti tärkeiltä kasvusuunnilta, maankäyttösovimusten hyödyntämistä, raakamaan hankintaa ennen rakentamispaineiden kasvua sekä maanomistajien kanssa käytävää jatkuvaa vuoropuhelua. Lisäksi kunnan tulee varautua maankäyttöä rajoittavien ympäristö-, turvallisuus- ja muiden viranomaisvaatimusten vaikutuksiin riittävän ajoissa, jotta hankittu maareservi on käyttökelpoista tulevia kaavoitus- ja kasvutarpeita varten.

Onko kaavoituksen aika- ja henkilöresurssi riittävä tulevaisuuden tarpeisiin?

Nykyinen resurssi on mahdollistanut kaavoitusohjelman toteuttamisen sekä asemakaavavarannon kehittämisen suunnitellulla tavalla. Tällä hetkellä resurssi on pääosin riittävä, mutta toimintaympäristön ja lainsäädännön muutokset sekä digitaaliseen tietomallipohjaiseen kaavoitukseen siirtyminen lisäävät resurssitarpeita tulevina vuosina. Kaavoitustyössä kunnan omaa työpanosta täydennetään tarpeen mukaan konsulttipalveluilla, joita hyödynnetään muun muassa kaavojen laadinnassa sekä erilaisissa selvitystehtävissä. Resurssien riittävyyttä seurataan säännöllisesti osana kaavoitusohjelman laadintaa ja maankäytön kehittämistä.

Maankäyttöpäällikkö

Tavoitetta 3.2. koskien, mitä toimenpiteitä tehdään, että maa-alueita saadaan hankittua kunnan kannalta tarpeellisilta alueilta?

Kunnan strateginen maanhankinta perustuu valtuuston hyväksymään maapoliittiseen ohjelmaan. Ensisijaisena toimenpiteenä kunta pyrkiikin aina vapaaehtoiisiin ratkaisuihin käynnistämällä aktiiviset ostoneuvottelut suoraan maanomistajien kanssa markkinahintaisen raakamaan hankkimiseksi. Mikäli strategisesti tärkeä kohde päättyy yksityisten välisessä kaupassa kolmannelle osapuolelle, kunta voi käyttää lakisääteisenä väliintulokeinona etuosto-oikeuttaan ja astua ostajan sijaan. Kaavoitusvaiheessa maanhankintaa ja kustannusvastuuta hallitaan maankäyttösopimuksilla, joilla sovitetaan yleisten alueiden siirtämisestä kunnalle sekä kaavan tuoman arvonnousun korvauksista ennen kaavan virallista hyväksymistä. Tätä tukee alueidenkäyttölain mukainen katualueiden ilmaislouvutus ensimmäisen asemakaavan yhteydessä. Jos kohde on yhdyskuntarakenteelle välttämätön

	eikä vapaaehtoista sopimusta tai sopimusratkaisua pitkienkään neuvottelujen jälkeen synny, kunta turvautuu viimekädessä pakkolunastusmenettelyyn prosessin loppuunsaattamiseksi.
--	--

Ruoka- ja puhtauspalvelujohtaja

Tavoitetta 1.1. koskien, kuinka ruokapalveluissa asiakastyytyväisyyttä on mitattu?	Kaikille asiakasryhmille tehdään asiakastyytyväisyyskysely vuosittain. Jatkuva palautetta otetaan vastaan ja palaute on ollut kaikkien ikäryhmien osalta hyvällä tasolla.
---	---

Talouspäälikkö

Onko korkotason muutosten vaikutuksia arvioitu ja onko niihin varauduttu Siilinjärven Kotipolku Oy:n sekä kuntakonsernin tuloksessa?	Vastaus Peruskunnan osalta: Valtuuston hyväksymien Rahoituksen ja sijoitustoiminnan periaatteiden mukaisesti kunta tavoittelee n. 2/3 osan suojausastetta ja tulevaisuudessa laskevaa suojauskäyrää. Tavoitteita tarkastellaan vähintään vuosittain talousarviolainaa nostettaessa kulloisenkin markkina- ja riskitilanteen mukaan. Peruskunnan pitkäaikaiset lainat olivat vuonna 2025 yht. 61,0 Me. Näistä kiinteitä joko 5 tai 10 v lainoja oli 37,9 Me ja vaihtuvakorkoisia loput 23,1 Me. Suojausaste 62 %. Korkoswappeja ei ollut käytössä. Korkokustannukset olivat yht. n. 1,2 Me (talousarvio 1,250 milj. toteutui). Keskimääräinen korkoprosentti oli 1,9 %. Korkokustannusten nousu esim. 2 % em. vaihtuvakorkoisten lainamäärässä tarkoittaa 0,5 Me kustannusnousua. Korkokustannukset budjetoidaan vuosittain viimeisimpien korkoennusteiden mukaisesti. Peruskunnan kiinteistöleasingin n. 44,5 milj. kokonaisvastuusta oli vaihtuvakorkoisia n. 7,8 milj. euroa (palo-
---	---

	asema). Vuoden 2026 puolella palo-aseman sopimus on siirtynyt hyvinvointialueelle ja Siilinlahden koulun 21,8 milj. euron kokonaisvastuusta on suojattu erillisellä korkoswapilla 15,0 milj. eli n. 68 %. Ahmon koulun kiinteistöleasing n. 32,2 milj. on toistaiseksi kokonaan vaihtuvakorkoinen.
Kriisikuntakriteerin "Vuosikatteen ja poistojen suhde on yli 80 %" riskiarviokohdassa todetaan: Vuosikatetason nostaminen ei onnistu ja velkaantuminen kasvaa investointien omarahoitusosuuden alentumisen myötä merkittävästi. Onko tämä riski vai onko tämä seurausta jostakin? Mitkä ovat todelliset riskit?	Em. tunnusluku on yksi konsernin rahoituksen riittävyyttä ja vakavaraisuutta kuvaavista tunnusluvuista. Tunnusluvun raja-arvo 80 % kuvaa tilannetta, jossa vuosikate ei riitä poistojen kattamiseen ja jossa kunnalle todennäköisesti syntyy alijäämää. Samalla tulorahoitus jää vajaaksi eikä kaikkia investointeja pystytä rahoittamaan, jolloin myös velkaantuminen kasvaa. Nämä ovat sekä kunnan että koko kuntakonsernin talouden kannalta riskejä. Kun vuosikate riittää täysimääräisesti sekä poistojen että investointien rahoitukseen, talous on tasapainossa.

Viestintä- ja markkinointipäällikkö

On hyvä, että viestitään ennakkoivasti, mutta kuinka jälkiviestintää hoidetaan?	Ennakoivan viestinnän lisäksi kunnassa panostetaan myös jälkiviestintään. Kuntalaisille kerrotaan osallistumisprosessien tuloksista ja päätöksenteon etenemisestä. Jälkiviestintää toteutetaan kunnan verkkosivuilla, sosiaalisen median kanavissa, tiedotteissa sekä osallisuusallustalla. Tavoitteena on vahvistaa kuntalaisten kokemusta osallistumisen vaikuttavuudesta. Esimerkiksi osallistuvan budjetoinnin, osallisuuskyselyiden ja muiden osallistumisprosessien yhteydessä viestitään sekä prosessin etenemisestä että toteutuneista toimenpiteistä. Näin kuntalaiset näkevät konkreettisesti, miten
---	--

	heidän osallistumisensa vaikuttaa kunnan kehittämiseen ja päätöksentekoon.
--	--

Tytäryhteisöjen vastaukset

Siilinjärven Kotipolku Oy:n toimitusjohtaja	
Miten Siilinjärven Kotipolku Oy:n lainojen osalta on tarkoitus toimia taloudellisen tilanteen vakauttamiseksi ja riskien hallitsemiseksi?	Kuntarahoituksen kanssa on neuvoteltu keväällä 2026 lainojen uudelleenjärjestelystä. Kunta on isossa roolissa järjestelyn toteuttamisessa, mikäli korkotaso pysyy nykyisellä / korkeammalla tasolla. Lainajärjestely tulee toteuttaa syksyn 2026 aikana, jotta Siilinjärven Kotipolku Oy:n tilanne saadaan tasapainotettua.
Onko korkotason muutosten vaikutuksia arvioitu ja onko niihin varauduttu Siilinjärven Kotipolku Oy:n sekä kuntakonsernin tuloksessa?	Siilinjärven Kotipolku Oy:n vapaarahoitteisissa kohteissa lainoja ei ole korkosuojaattu. Korkosuojausta on selvitetty OP:n kanssa. Siilinjärven Kotipolun oma taloustilanne yhdistettynä yleiseen talouden matalasuhdanteeseen on aiheuttanut sen, että sopivaa ratkaisua ei ole vielä löytynyt.
Kaikkia konserniyhtiöitä koskien: Kuinka varahenkilöt on nimetty tehtäväankuviin ja onko varahenkilöjärjestelyt otettu asianmukaisesti huomioon riskiarvioissa?	Siilinjärven Kotipolku Oy / Siilinjärven Asumisoikeus Oy toimivat hyvin pienellä 7 vakituisen työntekijän joukolla. Hallinnon kaksi työntekijää sijaistavat toisiaan. Neljä kiinteistönhoitajaa sijaistavat toisiaan. Toimitusjohtajan varahenkilöksi osassa tehtäviä on Toimintasäännössä (2020) määritelty kiinteistöpäällikkö, jonka palkkaamista suunnitellaan vuodelle 2027.

Siilinjärven Uimala Oy ja Kiinteistö Oy Siilinjärven Vapaa-aikakeskuksen toimitusjohtaja

Kuinka konserniohjaus huolehtii valtuuston tehokkaammasta informoinnista konserniyhtiöiden todellisista taloudellisesta tilanteesta, jotta ei jouduta tekemään hätäisiä ratkaisuja?

Siilinjärven Uimala Oy:n ja Kiinteistö Oy Siilinjärven Vapaa-aikakeskuksen hallituksen kokouksen esityslistat ja pöytäkirjat lähetetään liitteineen Siilinjärven kunnanhallitukselle tiedoksi heti kokouksen jälkeen. Hallituksen esityslistan ja pöytäkirjan liitteenä on aina asiakohta talouden tilasta ja liitteenä tuloslaskelmat ja tase. Säännöllisesti käydään myös konsernikeskustelut, jossa on vahvasti esillä taloudellinen ja toiminnallinen tilanne sekä kiinteistön kunto. Konsernijohtoon kanssa käydään lisäksi keskustelua tilinpäätöksen asioista.

Kuinka varahenkilöt on nimetty tehtävänkuvuihin ja onko varahenkilöjärjestelyt otettu asianmukaisesti huomioon riskiarvioissa?

Tehtävänkuvuihin on merkitty varahenkilöt /sijaiset. Siilinjärven Uimalassa on toimitusjohtaja päälliköiden varahenkilö ja molemmissa yhtiöissä hallituksen puheenjohtaja toimitusjohtajan varahenkilö.

Siilinjärven Pysäköinti Oy:n toimitusjohtaja

Millä toimenpiteillä Siilinjärven Pysäköinti Oy voisi lisätä keskustan pysäköintihallin käyttöastetta?

P-Siilinjärven käyttöastetta ei pystytä kasvattamaan, koska paikkoja on rajoitettu määrä. Jos keskustassa tapahtuisi muuta rakentamista, niin P-Siilinjärven laajentamista olisi silloin tarkasteltava. Moovy-raportin mukaan aktiiviset sopimukset ja sopimus-pysäköintitulot kasvoivat +5 % vuoteen 2024 verrattuna.

Kuinka varahenkilöt on nimetty tehtävänkuvuihin ja onko varahenkilöjärjestelyt otettu asianmukaisesti huomioon riskiarvioissa?

Siilinjärven Pysäköinnillä ei ole nimettyjä varahenkilöitä.

Kiinteistö Oy Isoharjan toimitusjohtaja

Kuinka varahenkilöt on nimetty tehtäväkuviin ja onko varahenkilöjärjestelyt otettu asianmukaisesti huomioon riskiarvioissa?

Kiinteistö Oy Isoharja on kolmen henkilön organisaatio, jossa henkilöriski ja toiminnan jatkuvuuden varmistaminen ovat luonteeltaan keskeisiä riskienhallinnan kysymyksiä. Yhtiön toimintavarmuutta vahvistetaan henkilöstön riskiinosaamisella, tehtävien dokumentoinnilla sekä tarvittaessa hyödynnettävällä kumppaniverkostolla.

Keskeisten tehtävien hoitaminen pyritään järjestämään siten, ettei toiminta ole mahdollisuuksien mukaan yhden henkilön osaamisen tai saatavuuden varassa. Pienen organisaation vuoksi täysin aukotonta varahenkilöjärjestelmää ei kuitenkaan ole mahdollista rakentaa kaikkiin tehtäviin, minkä vuoksi henkilöriskien hallinnassa korostuvat erityisesti osaamisen jakaminen, dokumentointi ja ulkopuolisten asiantuntija- ja kumppaniresurssien hyödyntäminen.

Järjestelyissä on aina myös kehitettävää. Yhtiö pyrkii jatkuvasti parantamaan toimintatapojen ja keskeisten työtehtävien dokumentointia. Dokumentaation systemaattinen kehittäminen vähentää henkilöriippuvuutta, helpottaa tehtävien siirtämistä poissaolo- ja muutostilanteissa sekä mahdollistaa henkilöriskien nykyistä paremman tunnistamisen ja hallinnan.

Varahenkilöjärjestelyjä ja niihin liittyviä henkilöriskejä tarkastellaan osana yhtiön riskienhallinnan ja toimintatapojen kehittämistä.